

bi-kich có một hôi

■ Lê, Jacques Vn Đ. Auteur du texte. bi-kich có môt hôi. 1924.

1/ Les contenus accessibles sur le site Gallica sont pour la plupart des reproductions numériques d'oeuvres tombées dans le domaine public provenant des collections de la BnF. Leur réutilisation s'inscrit dans le cadre de la loi n°78-753 du 17 juillet 1978 :

- La réutilisation non commerciale de ces contenus ou dans le cadre d'une publication académique ou scientifique est libre et gratuite dans le respect de la législation en vigueur et notamment du maintien de la mention de source des contenus telle que précisée ci-après : « Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France » ou « Source gallica.bnf.fr / BnF ».

- La réutilisation commerciale de ces contenus est payante et fait l'objet d'une licence. Est entendue par réutilisation commerciale la revente de contenus sous forme de produits élaborés ou de fourniture de service ou toute autre réutilisation des contenus générant directement des revenus : publication vendue (à l'exception des ouvrages académiques ou scientifiques), une exposition, une production audiovisuelle, un service ou un produit payant, un support à vocation promotionnelle etc.

[CLIQUER ICI POUR ACCÉDER AUX TARIFS ET À LA LICENCE](#)

2/ Les contenus de Gallica sont la propriété de la BnF au sens de l'article L.2112-1 du code général de la propriété des personnes publiques.

3/ Quelques contenus sont soumis à un régime de réutilisation particulier. Il s'agit :

- des reproductions de documents protégés par un droit d'auteur appartenant à un tiers. Ces documents ne peuvent être réutilisés, sauf dans le cadre de la copie privée, sans l'autorisation préalable du titulaire des droits.

- des reproductions de documents conservés dans les bibliothèques ou autres institutions partenaires. Ceux-ci sont signalés par la mention Source gallica.BnF.fr / Bibliothèque municipale de ... (ou autre partenaire). L'utilisateur est invité à s'informer auprès de ces bibliothèques de leurs conditions de réutilisation.

4/ Gallica constitue une base de données, dont la BnF est le producteur, protégée au sens des articles L341-1 et suivants du code de la propriété intellectuelle.

5/ Les présentes conditions d'utilisation des contenus de Gallica sont régies par la loi française. En cas de réutilisation prévue dans un autre pays, il appartient à chaque utilisateur de vérifier la conformité de son projet avec le droit de ce pays.

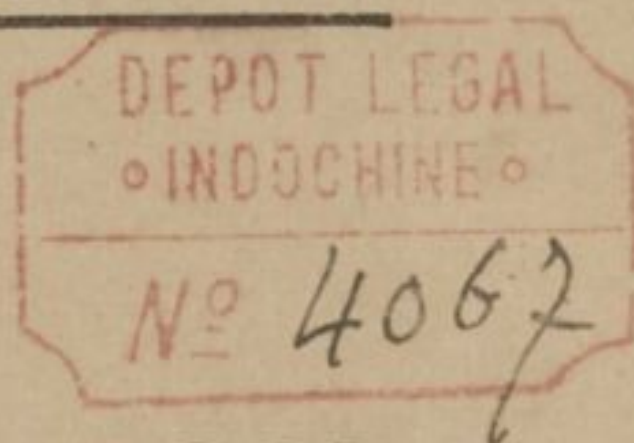
6/ L'utilisateur s'engage à respecter les présentes conditions d'utilisation ainsi que la législation en vigueur, notamment en matière de propriété intellectuelle. En cas de non respect de ces dispositions, il est notamment passible d'une amende prévue par la loi du 17 juillet 1978.

7/ Pour obtenir un document de Gallica en haute définition, contacter utilisation.commerciale@bnf.fr.

Jacques Lê-văn-Đức

et E. Đình-văn-Sắt

CHÙA HẢI ĐỒNG GỌI

Bi-Kịch có một hồi

theatre

IMPRIMERIE de QUINHON

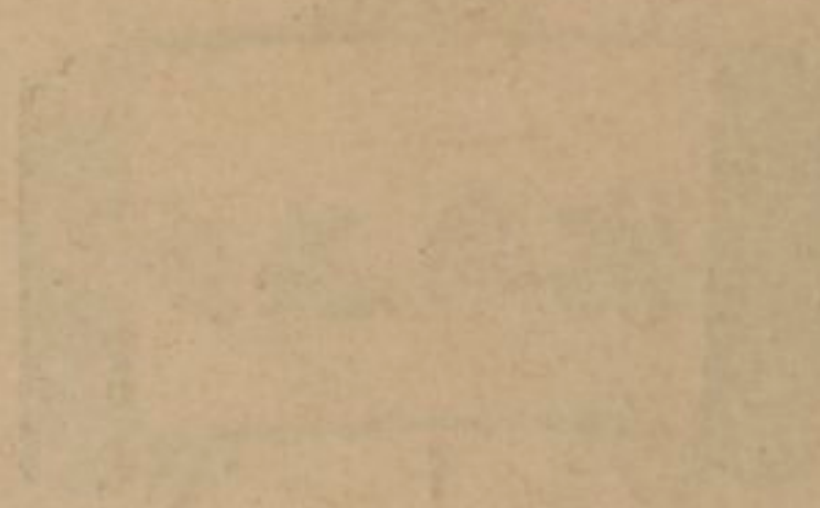
(Annam)

✻ 1924 ✻

CHUVA HAY BOND CO.

1000 1000 1000

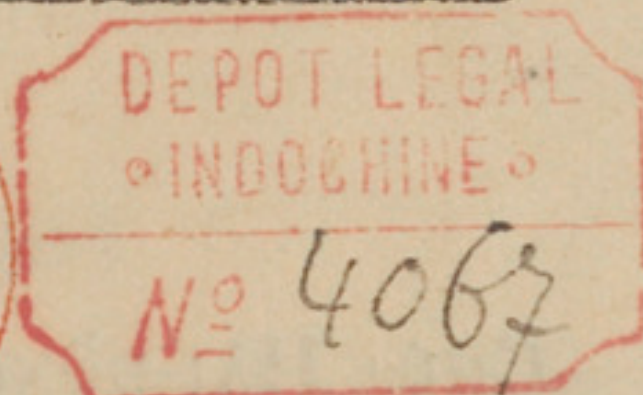
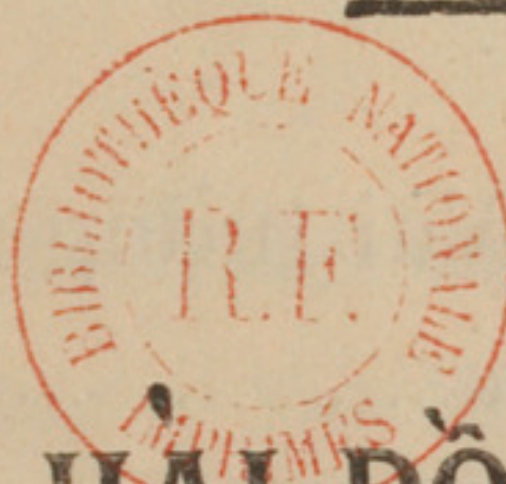
RECEIVED OF THE

(1000)

1000 1000 1000

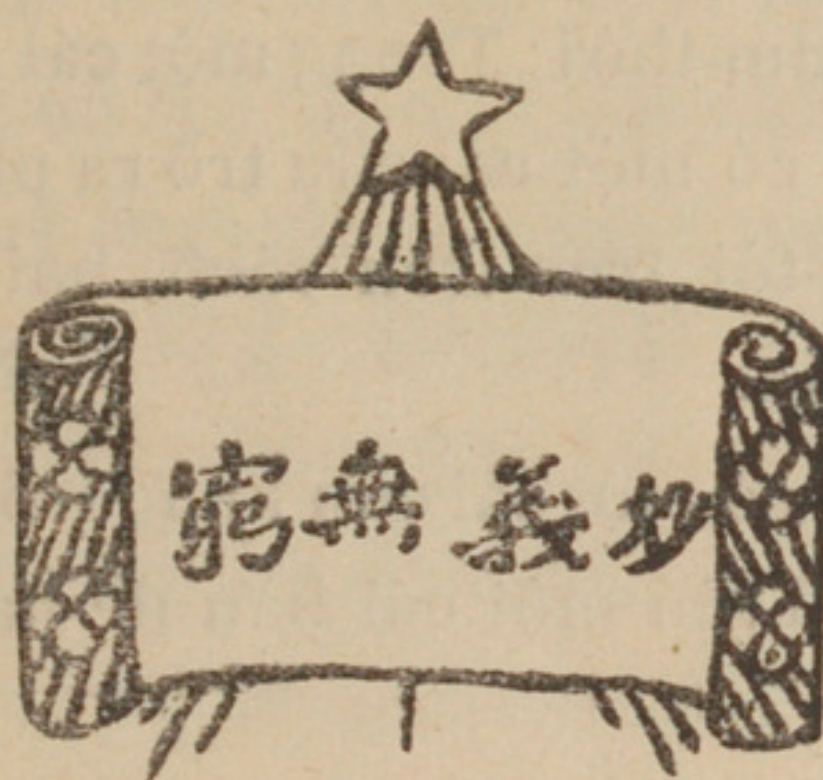
Jacques Lê-văn-Đức

et E. Đình-văn-Sắt

CHÚA HẢI ĐỒNG GỌI

Bi-Kịch có một hồi

IMPRIMERIE de QUINHON

(Annam)

✻ 1924 ✻

Ind. Ch. Pucier

198

Vai tuồng :

CHÚA HÀI-ĐỒNG..... 13 tuổi

ÔNG THÁNH-TARCISIUS..... 12 »

THÉODORE..... 11 »

MỘT TÊN HUNG-ĐỒ

HAI THIÊN-THẦN

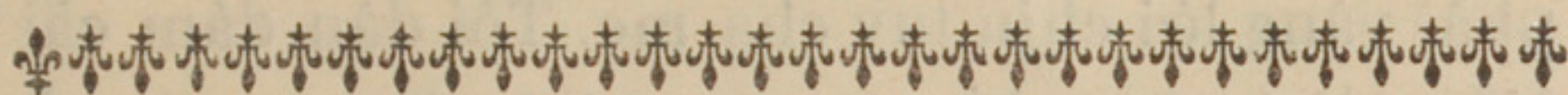

Dọn theo kim-thời: Trong một cái nhà tầm-thường. Bên hữu, giữa có một cái cửa trở ra phía lộ; bên tả thì có ảnh Chuộc-tội treo trên vách, hai bên ảnh Chuộc-tội, có ảnh khác.

Chính giữa có một cái cửa khác trở vào phòng nghỉ. Bàn ghế... Trên một cái bàn để hai gói có dây nhợ cột ràng.

CHÚA HÀI ĐỒNG GỌI

Kịch thứ nhứt

Chúa Hài-đồng — Tarcisius — Théodore

— — 0 — —

THÉODORE

THÉODORE (*bước lại đóng cửa trở ra lộ*),

Ai nấy đã đi hết rồi...(*Buồn một chút*). Tôi cũng muốn đi xem lễ Nửa-đêm hết lòng, vì ước ao thấy Máng-cỏ tốt lành. Thật chẳng có chi xinh đẹp bằng Chúa Hai-đồng, nằm trên đồng-romđưa hai tay trắng trong như tuyết. miệng mỉm cười như hoa nở mùa xuân. Tôi khao khát rước Chúa Hài-đồng vào lòng tôi đêm nay hết sức, vì tôi mà Người phải ra đời trong đêm lạnh lẽo này.

Rủi cho tôi phải đau hơn một tuần nay. Hồi sớm mai này thầy thuốc khám mạch lại cho tôi, rằng : đã mạnh thật rồi, nhưng mà dặn chẳng cho tôi ra khỏi nhà, e cảm lại mà chẳng hiền. Cho nên đêm nay, ba má tôi, con em của tôi đi xem lễ, còn tôi thì phải ở nhà. Dì tôi ở trên kinh thành đến thăm tôi, cũng đi xem lễ nữa,

Họ có phước là đường nào ! Mà má tôi dạn phải vâng lời chịu lụy cha mẹ. Tôi đâu dám cãi ? Nếu tôi không đến mà đọc kinh cầu nguyện gần hang đá đêm nay mà tôi biết vâng lời má tôi, thì cũng đáng đẹp lòng Chúa Hải-dồng mà chớ !

(*Bước lại lấy hai cái gói đồ trên ghế*) Không biết hai gói gì đây mà cột kỹ cang quá ? À, cái gói này của má tôi cho tôi... Còn cái gói này của dì ba tôi... Mà má tôi cấm không cho tôi mở hai cái gói này ra trước khi đồng hồ gõ 12 tiếng.. Con em tôi, nó nghe má tôi dặn, nó nói nhỏ với tôi rằng : « Phải em được như anh, thì em coi chừng ba mà ra khỏi cửa, em mở đại ra liền, có ai thấy đâu mà sợ... » Phải, ba má không thấy, mà Đ. C. T. thấy chẳng sai. Vả lại không lẽ đêm Chúa ra đời mà tôi dám cả lòng làm mất lòng Người đâu.

(*Ngó đồng hồ*) Y. còn hai phút nữa (*Ngó ra cửa sổ*) Đêm nay sương sa như mưa đổ, ngoài đường lạnh lẽo biết bao (*Đồng hồ gõ 12 giờ khuya, nghe xa xa tiếng chuông nhà thờ đổ*). Nửa đêm. Nửa đêm rồi... (*vỗ tay*) Nửa đêm mừng Chúa ra đời, (*Qui gối xuống trước ảnh Chuộc tội mà hát kinh Nửa-đêm*).....

(*Hát đoạn, đứng dậy mở hai gói ra*) Bây giờ mở gói ra coi nà... Cha, cái áo lót tốt biết là bao

nhieu. Mặc vô coi lịch lắm... Cái áo này của má
tôi cho tôi dặng mặc cho ấm... Để coi giống gì
trong cái gói kia... Đòi giày tây da đen với cái áo
choàng rất đẹp... (*vỗ tay*) Má đã cứng, thêm dì
lại mền ; tôi có phước là chừng nào... (*nghe gõ
cửa phía ngoài*) Uả, ai gõ cửa đó ?... Nhà tôi ở lẻ
loi, thiên hạ đi xem lễ hết... Chúa ôi !, tôi sợ lắm
(*hỏi lớn*) Ai đó ?

TIẾNG PHÍA NGOÀI

Chúng tôi là hai đứa ăn xin.

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Đói bụng quá...

ÔNG THÁNH TARCISIUS

Lạnh quá... (*run lập cập*)

CẢ HAI

Xin trong nhà làm ơn làm phước cho đút nhờ
một lát...

THÉODORE (*mở cửa ra*)

Vào đây, vào đây, hai anh... Tội nghiệp quá..
Vào đây một chút kéo lạnh chết đi giờ.

(*Hai trẻ ăn-mày bước vào, cả hai mặc áo
rách rưới, đầu trần, chơn không*)

Kịch thứ hai

Chúa G. G. Hải-dồng — ông thánh Tarcisius —
Théodore.

—O—

TARCISIUS

Ở đây thật là ấm quá!

THÉODORE

Lại ngồi gần đèn cho ấm, hai anh... Ghế đây,
hai anh ngồi xuống nghỉ chơn một chút.

HAI ĂN MÀY

Cám ơn cậu... Cám ơn chẳng cùng...

THÉODORE

Coi bộ hai anh lạnh lắm... Tội nghiệp... Để
tôi đi ôm củi đốt cho có lửa, hai anh hơ cho ấm.
(*Théodore ra*)

TARCISIUS

Lạy Chúa Cứu thế! Chúa là Vua cả trên trời
dưới đất. Nhon sao Chúa chẳng tỏ ra cho trẻ có
lòng tốt dường ấy biết?

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Ta muốn thử đức yêu người của nó. Ta đến mà ban nhiều ơn trọng cho nó, cho nên Ta với Tarcisius mượn lấy hình ăn mày mà vào đây...

THÉODORE (*ôm củi bước vào*)

Đề tôi nhen lửa cho hai anh hơ. Uả..... trời lạnh dỗi này, mà hai anh không đội khăn đội nón, áo quần rách rưới như vậy, chịu sao cho thấu ?

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Thật, tôi xin nói thật cùng cậu... Trước khi vào nhà này, thì tôi phải lạnh thấu xương, mà bây giờ đã dặng ấm áp bội phần, cũng nhờ cậu chạnh lòng thương.

TARCISIUS

Nếu cậu chẳng chạnh lòng thương, cho hai tôi vào đồ nơi này, thì ắt là chúng tôi phải chết dọc đường mà chớ.

THÉODORE

Đêm đông gió lạnh, cha mẹ hai anh ở đâu mà để cho hai anh thất lạc làm vậy ?

TARCISIUS

Cha mẹ hai tôi chẳng còn ở dưới thế này nữa.

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Nhưng mà, hai anh em tôi có Đức Chúa Cha ở trên Thiên đàng bầu chữa hộ vực, có lòng nhơn từ như lòng dạ cậu cứu khốn giúp nguy.

THÉODORE

Thấy hai anh vô phước đời này, tôi khó cầm giọt lụy (*lau nước mắt*). Mà hai anh đói bụng lắm phải không ?

TARCISIUS

Cậu ôi ! Thật hai anh em tôi sớm mai đến giờ chưa có một món chi vào dạ.

THÉODORE (*cười*)

Đừng kêu tôi bằng cậu mà... Tôi cũng là đồng-nhi, một trang lứa với hai anh. Tôi tên là Théodore, còn anh gì ?

TARCISIUS

Tôi tên Tarcisius.

THÉODORE

Ý cha. Một tên với tên học trò lễ thành Rôma tử vì đạo, vì không chịu để cho quân nghịch xúc phạm đến Minh thánh Chúa.

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Cậu biết hạnh học trò lễ ấy nữa sao ?

THÉODORE

Tôi biết lắm, vì tôi đây cũng là học trò giúp lễ. Tôi cũng muốn như ông thánh ấy, là tỏ ra lòng tôi mến thương Minh thánh Chúa chí thiết. Ông thánh nhỏ ấy có lộc là đường nào, vì Chúa Cứu thế mà Người phải đổ máu mình ra....

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Mà cậu muốn chết vì Chúa Giêsu thì cũng đáng vậy ?

THÉODORE

Anh nói chơi hay sao chứ ! Bây giờ đâu còn bắt đạo đâu như hồi đó mà có tử đạo ? Mà tôi phải làm đi gì cho đáng đổ máu vì Chúa Giêsu ?

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Khó chi ! Phải chịu chức thánh thì được...

THÉODORE

Chịu chức thánh là làm sao ? Tôi có hiểu ở đâu...

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Là làm thầy-cả,

THÉODORE

Chúa ôi ! tôi mà làm thầy cả sao được ? Tôi có xứng đáng chút nào ở đâu !

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Vậy chớ ai mới xứng đáng ! Thật thì chẳng có ai, vì chúng làm thầy cả cho xứng đáng, cho trọn lành, thì phải có đức khiêm nhượng sạch sẽ ; phận sự thầy cả phải lo cho Minh thánh Chúa luôn luôn, phải lo cho linh hồn người ta luôn luôn nữa.

THÉODORE

Đó, thấy không, phải hơn đức, phải như thánh mới được...

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Thật, phải hơn đức, phải nên thánh. Nhưng mà Đ. C. Trời sẽ ban ơn lành, sẽ xuống phước cho những linh-hồn thanh-sạch, những linh-hồn có chí làm lành, chịu khó vì Chúa. Đệ tử của Người xưa toàn là những kẻ dốt nát tối tăm, cũng là người trần-thế, mà đến ngày vinh-hiễn thì Đ. C

T. Thần hiện xuống mà ban những ơn quý trọng vô giá, cho nên có đáng thì làm thầy-cả, có đáng thì làm thánh tử đạo.

TARCISIUS

Cậu đã đoái thương đến kẻ cơ-hàn đói lạnh bởi chẳng có của ăn mà nuôi lấy thân xác, thì xin cậu hãy thương lấy linh-hồn người ta nhiều hơn.. Xin cậu hãy thương xót những linh-hồn phải chết bởi chẳng có thầy cả cho ăn bánh thường-sinh... Cậu ôi ! Khi cậu đặt làm thầy-cả, cậu sẽ nuôi linh-hồn người ta bởi bánh hằng sống bởi Trời ban xuống, là Minh thánh, Máu thánh Chúa...

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Chúa Cứu thế là con Đức Nữ Maria, thương các linh-mục là đường nào, vì hằng ngày, các đáng ấy tế lễ Chúa trên bàn thờ mà tán tạ không khen Đ. C. Cha, mà bầu xin cho linh-hồn người ta đừng nhờ. Người thương các linh-mục là đường nào và nhờ các đáng ấy mà những kẻ phải chết trong đồng tội lỗi đừng sống lại đời đời, vì nhờ các đáng ấy mà những kẻ khóc lóc đừng an lòng, nhờ các đáng ấy mở cửa kho tàng chứa những ơn phước vô giá bởi Trời mà xuống cho kẻ có đạo đừng nhờ. Chúa thương các linh-mục là đường

nào vì các đấng ấy dạy dỗ những con trẻ như cậu biết tránh, biết sợ tội, biết kính mến Đ. C. T. biết chuộng các nhơn đức. .

TARCISIUS

Thế gian thì nhạo cười thầy-cả, bởi có thầy-cả mà thế gian chẳng dặng thông thả cuộc vui chơi xác thịt, chẳng dặng thông dong trong đường sắc-dục.

THÉODORE

Chúa ôi ! Tốt lành là ngần nào !

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Thầy-cả phải ở một mình, không đòi bạn, không con cái, cho dặng ở trót mình cùng Đ. C. Trời vì Đ. C. Giêsu hằng có cùng thầy-cả luôn, hằng trao Mình thánh Người cho thầy-cả chẳng khi dừng.

THÉODORE

Mà làm sao biết được Đ. C. T. sẽ chọn tôi làm thầy-cả ?

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Nếu Người muốn cho cậu làm thầy-cả để tế lễ Người, thì Người sẽ tỏ ra cho cậu biết, hoặc bởi lòng cậu, hoặc bởi ý của những đấng đã chịu chức thánh rồi. Chừng ấy, nếu linh-hồn cậu còn trong

sạch, còn sốt sắng hơn đức, thì cậu sẽ vâng theo tiếng kêu gọi ấy cách hân hoan mà chớ.

THÉODORE

Nghe anh nói, thì trí tôi trở nên sáng láng, làm cho tôi hiểu rõ Trái tim Chúa thương tôi vô ngần, và làm cho tôi hiểu rõ hơn phải làm đi gì cho xứng đáng ơn Chúa đã đoái thương đến tôi. Lời anh nói làm cho lòng tôi phải ngùi ngùi, dục bảo lòng tôi... Mà anh là ai mà nói được cách thông thái về chức thánh và lòng hơn từ Chúa như vậy ?

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Tôi là một trẻ khó-khăn, lẽ thì thiên-hạ thương lấy tôi mà tiếp rước tôi cách hậu tình vui, mà... không... thiên-hạ xua đuổi tôi tất tưởi, thiên-hạ ghét tôi... nhiều khi tôi phải bị nhuốc hồ xấu xa, bị đòn, bị đánh. Cho nên tôi đến đây cùng em tôi mà xin cậu bố thí cho một bữa ăn thừa, kéo dài.

THÉODORE

Trời ôi ! Mà tôi quên hai anh dúi bụng, thiệt là tệ... Thôi, lo ăn một chút cho đỡ lòng.

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Cậu đem ăn-mày vào nhà mà cho ăn uống, cậu chẳng sợ cha mẹ cậu về quở rầy sao ?

THÉODORE

Không ! Anh chưa biết má tôi. Má tôi tử tế lắm. Má tôi thường dạy tôi phải biết thương kẻ cơ-hàn, giúp đỡ người đói lạnh. Hai anh coi : nhà tôi không sang giàu chi, nhưng mà má tôi chưa hề tất bạc một người hân-hèn. Anh ôi ! đêm Chúa ra đời, tôi ngủ ngủ nhớ lại Đức thánh Nữ Đồng trinh và ông thánh Giuse, cũng nghèo hèn như hai anh, phải giải tuyết nằm sương trong đêm đông giá rét như hai anh, phải đi xin chỗ đụt từ nhà, từ xóm, phải bị kẻ xua người đuổi tất tuổi muôn phần... Thật, tôi chẳng hề muốn ăn ở xấu xa như những kẻ vô-tình bạc ác thành Bê-lem đâu... Thôi hai anh ngồi lại ăn...

TARCISIUS

Xin cậu ăn với hai anh em tôi...

THÉODORE (và sớt đồ ăn, và nói)

Không ! Hai anh cứ việc ăn đi. Tôi đợi ba má tôi về sẽ ăn một lượt. Thật may cho hai anh lắm : không thiếu món gì cả. Má tôi dọn sẵn đặng xem lễ về xúm nhau ăn cho vui... Nè, anh Tarcisius, ăn cái đùi gà quay nước dừa ngọt béo lắm.... Còn

anh (anh với Chúa Hải-dồng) ăn cái gan và cái
mề đây... Ý, mà tôi quên lấy bánh... (Đem bánh
cắt ra từ miếng ; Đ. C. G. làm phép bánh, ông thánh
Tarcisius làm dấu thánh Giá)... Thấy hai anh
nghèo nàn mà có đạo tử tế, thì tôi vui lòng lắm.

TARCISIUS

Nếu ta chẳng nhìn biết Đ. C. T., chẳng biết
cây trồng, kính mến cùng cảm tạ ơn Người, thì
khốn cho ta là dường nào ?

THÉODORE

Phải chúc. Bây giờ uống chút đỉnh rượu cho
ấm. Uống rượu nho đây hai anh...

TARCISIUS

Đ. C. G. đã dùng rượu với bánh mà lập phép
thánh Thề...

THÉODORE

Tôi mới quen với hai anh, mà tôi đã đem
lòng yêu thương hai anh hơn các bạn tác của tôi
bội phần...

CHÚA HẢI-ĐỒNG

Tôi cũng thương cậu lắm vậy.

THÉODORE

Ăn cho thiệt no đi hai anh... Bây giờ mời hai anh ăn chuối tráng miệng...

TARCISIUS

Thôi cậu... Đã ăn nhiều rồi...

THÉODORE

Không sao mà phòng ngại... Cứ ăn cho vui lòng tôi. Chúa Hải-dồng thấy tôi giúp đỡ kẻ khó khăn của Người, ắt là Người bằng lòng lắm.

CHÚA HẢI-ĐỒNG

Cậu thương Chúa Hải-dồng lắm sao, cậu Théodore ?

THÉODORE

Tôi thương Người hơn thương ba má tôi muôn phần. Anh nghĩ mà coi : Người hơn từ vô cùng, lòng lành vô cùng, chịu đau đớn biết là ngần nào. Người thương ta vô hạn

TARCISIUS

Cậu biết thương Người hồi nào tới bây giờ ?

THÉODORE

Tôi thương Chúa Hải-dồng luôn, không rõ từ
thuở nào...

TARCISIUS

Sao vậy ?

THÉODORE

Nhờ má tôi chỉ Chúa Hải-dồng nằm trong
máng-cổ, bị chết treo trên cây thánh-Giá. Má tôi
thường nói cho tôi biết Người là ai, Người làm đi
gì cho tôi. Thuở tôi còn bé, tôi đi xem lễ với má
tôi, thì má tôi chỉ trên nhà tạm mà rằng : « Đó,
nhà của Chúa Giêsu Hải-dồng ở đó ».. Đưng
mùa lễ, khi thầy-cả dâng Minh-thánh Chúa lên,
thì má tôi biểu tôi dòm coi cho rõ, tôi liền biết đó
chẳng phải là bánh, song thật là bạn Giêsu chí
thiết của tôi, là bánh thường-sinh bởi Trời ban
xuống.. Bởi đó cho nên, tôi rước lễ thường ngày,
nhưng mà rúi đêm nay tôi chẳng đặt rước Chúa
vào lòng, thì tôi buồn bực quá. Mà từ hai anh
vào đây đến giờ, thì tôi tưởng dường như có Chúa
Hải-dồng ở một bên tôi vậy.

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Hai anh em tôi xin giã từ cậu. Ở cậu Théodore là bạn thiết nghĩa của hai tôi. Chúng tôi chẳng hề quên lòng ơn từ cậu đêm nay.

TARCISIUS

Tôi chẳng bao giờ quên cậu có lòng mến thương Chúa Hài-đồng đâu.

THÉODORE

Hai anh đi hay sao ? Trời tối như mực, giờ lạnh thấm xương đi sao cho thấu ? Xin hãy nán lại một chút nữa, chơi với tôi, đợi ba má tôi về rồi sẽ đi mà.

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Hai anh em tôi không thể ở lâu được, xin cậu đừng phiền.

THÉODORE

Đi thì đi, nhưng không lẽ hai anh ăn mặc rách rưới như vậy mà đi... Đợi tôi một chút, tôi trở ra tức thì (*Bước qua bên tả*)

Kịch thứ ba

Chúa Hải-đồng — Tarcisius

—O—

TARCISIUS

Lạy Chúa ! Chúa thương linh-hồn trong sạch
tốt lành ấy cách nào ?

CHÚA HẢI-ĐỒNG

Ta sẽ gọi nó và Ta sẽ ban ơn cho linh-hồn nó
ham chuộng chức thánh. Linh-hồn được như
vậy mới cứu các linh-hồn khác được.

—O—

Kịch thứ bốn

Chúa Hải-đồng — Tarcisius — Théodore

—O—

THÉODORE

Hai anh nằng nằng đi mà thôi, thì phải mang
vớ mang giày vô cho ấm mà đi.

TARCISIUS

Cậu không biết hai anh em tôi cho mấy, mà sao cậu dám cho mượn giày, mượn vớ,

THÉODORE

Hai anh cứ mang vô, tôi không đòi lại đâu.... Tôi cho mà !. Thấy hai anh đi chơn không, đêm đông lạnh lẽo, tôi chịu không được...

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Đêm nay hai anh em tôi lãnh lấy của cậu, kéo chẳng vui lòng cậu, nhưng mà chừng có thể tiện, thì chúng tôi sẽ lo đền ơn đáp nghĩa.

THÉODORE

Không cần gì hai anh đền ơn đáp nghĩa. Tôi không sợ lỗ lã, vì ai giúp đỡ cho kẻ khó-khăn thì Đ. C. T. sẽ trả lại chẳng sai (*nói với Tarcisius.*) Anh mang đôi giày này vô đi... Còu anh này, hãy lấy đôi giày mới của dì ba tôi đem xuống cho tôi mà mang đi.....

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Rồi, cậu lấy giày đâu mà đi ?

THÉODORE

Tôi còn đôi khác. Lại tôi có cha có mẹ tôi lo...
Bây giờ không lẽ hai anh mặc rách rưới như vậy.
Đây, anh Tarcisius lấy cái áo lót mới này mà mặc,
có lẽ vừa lắm... Còn anh (*nói với Chúa Hài-đồng*)
thì... Uả, mà quên hỏi anh tên gì ?

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Tôi tên-Emmanuel.

THÉODORE

Nói vậy bữa nay là ngày lễ bồn-mạng của anh
sao ?

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Phải. Hôm nay là ngày lễ cả của tôi đây.

THÉODORE

Vậy anh hãy lấy cái choàng lạnh này làm vật
kỷ-niệm, vả lại ngày lễ của anh, nên để cho tôi
tặng cho anh luôn cái bóp tiền của tôi, hầu mai
này anh mua đồ ăn cho bỉ-hàng mừng ngày lễ bồn-
mạng của anh,

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Cậu Théodore ôi ! tôi nói thật, tôi nói thật cùng cậu : tôi ít thấy con trẻ nào có nhơn-đức yêu người được như cậu. Phước cho cậu là đường nào !

THÉODORE

Ấy cũng nhờ má tôi dạy. Anh muốn đền ơn cho tôi, thì anh hãy cầu nguyện cho má tôi, hầu Chúa ban ơn cho má tôi sống lâu với tôi, anh cũng nhớ cầu nguyện cho ba tôi với. Nếu không có má tôi, thì làm sao tôi biết được Chúa Hài-đồng, mà tôi cũng không biết làm ơn cho hai anh như đêm nay vậy.

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Tôi cũng có một Mẹ rất mến yêu, rất thánh. Bây giờ Người ở trên Trời. Người sẽ cầu bầu hộ giúp má của cậu chẳng sai.

TARCISIUS

Thôi ! xin giã từ cậu, hai anh em tôi đi, kéo...

THÉODORE

Đợi một chút xíu nữa đã mà... Hai anh đi đầu

trần e phải cảm, phải sờ mũi... Vậy hãy lấy hai cái kết này mà đội cho ấm...

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Ô Théodore yêu dấu! Đêm nay hai anh em tôi mặc những đồ này của cậu cho vào mình, để giúp chúng tôi khỏi lạnh, khỏi ra hình người bần-khốn. Xin Cha chúng tôi ở trên Trời nhỏ phước lành xuống cho cậu và cho gia quyến cậu. Phước cho cậu vì chung nước Thiên-đàng là nơi dành để cho cậu và cho những kẻ giống như cậu mà chớ !

TARCISIUS

Thôi già cậu Théodore ở lại bình an, già từ bạn thiết nghĩa, già từ bạn rất mến thương...

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Ở lại bình an, hỡi người thiết nghĩa. Ta hãy trông cậy sẽ còn gặp nhau nữa.

THÉODORE

Hai anh ra đi, tôi phát ngùi ngùi tất dạ. Mà hai anh đi đâu ? Tôi thương hai anh quá đỗi. Đi

chỗ khác, biết thiên hạ có thương hại đến hai anh không. Thôi có đi, thì hãy để cho tôi hôn hai anh, vì như vậy, có lẽ hai anh đi thì tình thương mến của tôi cứ theo hai anh luôn, ắt là hai anh cũng nguôi dạ được. (*Cả ba ôm hôn nhau*).

CHÚA HÀI-ĐỒNG và TARCISIUS (*ra tới cửa*)

Xin Chúa ở cùng cậu luôn.

THÉODORE

Và xin Người dẫn đường cho hai anh đi cho bình an... Thôi thôi, giã từ... (*Đóng cửa lại.*)

—o—

Kịch thứ năm

—o—

THÉODORE

Tôi có phước là chừng nào ! Trong lòng tôi vui mừng dường như tôi mới rước Chúa Giêsu vào lòng tôi cách sốt sắng vậy. Tôi nghiệp cho hai anh ăn-mày, không cha không mẹ, chẳng có nhà ở, không có cơm ăn... Mà không biết rồi đây cha mẹ tôi về có quở la hay không... Tôi đã nghe Thiên-thần an ủi, nên không nỡ để cho hai anh ấy phải đói khát lạnh lẽo đêm nay, phải màn trời chiếu đất, còn tôi thì giường cao nệm ấm..... Chắc là làm gì ba má tôi cũng rầy chớ chẳng không... Bây giờ còn tỉnh là quần áo cũ mà thôi... Phải để dành Tết mặc đồ mới ấy thì đẹp biết bao. Áo mới, giày mới, cũng cho... Ôi ! thôi, đó là quỉ nó cám dỗ cho tôi buồn, tôi tiếc. Thôi đọc kinh cầu nguyện cho an lòng.....

(Qui gối trước ảnh chuộc tội, trở lưng ra cửa bên hữu mà đọc kinh, hay là hát một bài hát chi cũng được...)

Đương hát thì tên hung-đồ, cầm nơi tay một đoản côn, thỉnh thoảng bước vô như mèo rình chuột. Khi

Théodore hát dứt, làm dấu thánh Giá, vừa đứng dậy, thì tên hung-đồ nhảy chụp cổ Théodore. --- (Nên biết một điều là sắm cách nào cho tên hung-đồ ra bộ dữ dằn hung bạo, mà chớ làm cho người coi hát tức cười.)

—O—

Kịch thứ sáu

THÉODORE — TÊN HUNG-ĐỒ

—O—

TÊN HUNG-ĐỒ

Đừng có la vô-ích ! Nhà mầy ở xa xóm, có la cũng không ai nghe. Vậy phải nghe lời tao, bằng không, chết thì chịu đa.....

THÉODORE (*khóc nhỏ nhỏ, cách sợ hãi lắm*)

Má ôi !!! Má ôi !!!...

TÊN HUNG-ĐỒ (*nắm Théodore mà xô tới xô lui mạnh*)

Đừng kêu má cha chi vô ích ! Má mầy ở dưới nhà thờ xa lắm, Cho mau, cha má mầy cắt tiền chõ nào, chỉ cho mau.....

THÉODORE

Tôi không chỉ...

TÊN HUNG-ĐỒ

Đề rồi coi mày chỉ, hay là không thì biết (*Théodore vùng vẫy chạy khỏi, đứng xa xa tên hung-đồ*)

THÉODORE

Chú là đồ ăn cướp !

TÊN HUNG-ĐỒ (*lấy con dao để trên bàn*)

À... mày muốn cự địch với tao hử... (*chụp Théodore lại*) Nếu mày không chỉ tiền bạc cho tao lấy, thì tao cho một dao này vào họng cho rồi đời, mày có nghe không ?

THÉODORE

Xin Đ. C. T. tha thứ tội sát nhơn của chú, như tôi đã tha cho chú vậy.

TÊN HUNG-ĐỒ

Ở đâu ? chỉ cho mau, thằng nhỏ khốn nạn, bằng không tao... (*đưa dao lên mà dọa*)

THÉODORE

Chúa ôi ! xin cứu tôi !!! Má ôi... Má ôi !!!

TÊN HUNG-ĐỒ

Số mày đã tới rồi, thôi chết cho rồi đời nà....

Tên hung-đồ vừa đưa dao lên, thoát chức cửa mở ra, có yền sáng loà rực rỡ, thì Chúa Hải-dồng với ông thánh Tarcisius bước vào oai nghi. Chúa Hải-dồng mặc áo trắng, cột dây trắng. Ông thánh Tarcisius mặc áo đỏ có ren trắng giống như áo học trò giúp lễ, tay cầm nhánh hoa thánh tử đạo. Những áo, nón, choàng của Théodore cho thì hai anh thiên-thần cầm nơi tay.

— o —

Kịch thứ sáu

Chúa Hải-dồng — Ông thánh Tarcisius —

Théodore — Tên hung-đồ

(Tên hung-đồ khi thấy yền sáng, thấy Chúa
qui gối xuống run rẩy sợ hãi)

— o —

THÉODORE

(đưa hai tay trước Chúa Hải-dồng, qui gối,
cách hân hoan)

Chúa Giêsu, Chúa Giêsu !!! Ó Chúa tôi... Ó
Chúa tôi !!!

CHÚA HÀI-ĐỒNG (đỡ *Théodore* dậy và ôm vào lòng)

Lúc ấy, một thiên-thần lấy tay chỉ ngoài cửa cách oai linh đuổi tên hung-đồ. Tên hung-đồ sợ hãi kinh khiếp, lấy tay che mặt mà lui ra)

THÉODORE

Nói vậy. Hai người ăn xin khi nầy là Chúa tôi và thánh nầy hay sao ?

CHÚA HÀI-ĐỒNG

Phải ! Khi nầy Ta với Tarcisius là học trò giúp lễ thành Rôma chịu tử vì đạo. Ta đã thấy lòng người buồn rầu bởi chẳng dặng rưới Ta vào linh-hồn người trong đêm cực trọng nầy. Ta chẳng muốn cho người mất ơn ấy, cho nên Ta đến cùng người. Vì chưng, ai ước ao Tao, thì dặng gặp Tao.

Ở *Théodore* là con nhà đạo đức, ở học trò giúp lễ nhơn-đức và trong sạch. Ta mến thương người. Tao bần hèn, Tao đói thì mầy đã cho Tao ăn. Tao khát, mầy đã cho Tao uống. Tao không nơi nương dựa, mầy đã rước lấy Tao. Tao trần truồng, mầy đã cho Tao mặc những đồ quý tốt của

mầy vì lòng nhơn từ, vì đức yêu người của mầy. Bây giờ, mầy muốn xin phần thưởng gì, thì hãy xin...

THÉODORE

Ơ Giêsu chí thánh ! Ơ Chúa Hải-đồng đầy lòng lân mẫn mến yêu !

CHÚA HẢI-ĐỒNG

Hãy xin ! Mầy xin đều gì thì Tao sẽ ban cho hết, vì Tao là Đ. C. T., Tao là Giêsu, là bạn thiết nghĩa của mầy.

THÉODORE

Chúa đã thấu lòng tôi sở nguyện, là sống trong Chúa, sống mà kính mến Chúa, sống mà làm cho thế gian mến yêu Chúa.

CHÚA HẢI-ĐỒNG

Đã đẹp lòng Tao ! Théodore hãy vui mừng, vì Ta nhậm lời người nguyện. Ơ trẻ rất mến yêu, ơ linh-hồn trong sạch, hôm nay trên Trời đang vui mừng hoan hỉ, vì người đã dâng ơn kêu gọi làm Tông-đồ Ta. Người sẽ làm đệ-tử của Ta

Ớ con trẻ rất yêu dấu ! Sự gì bởi tay người chúc lành thì sẽ đặng ơn lành. Sự gì bởi miệng lưỡi người tế lễ, sẽ trở nên Minh Tao, Máu Tao, linh-hồn Tao, tính của Tao. Ớ trẻ trong sạch, ớ trẻ nhơn-đức, hãy dọn mình mà chịu chức thánh đời đời. Mầy sẽ thuộc trót về Tao và Tao sẽ nên một phần thân thể cùng mầy đời đời.

Théodore khi ấy ngược mặt nhìn Chúa Hài-dồng cách hân hoan sốt sắng. Khi Chúa phán dứt lời thì mọp xuống mà hôn chơn Người, đoạn màn lần lần hạ xuống.

CHUNG

—o—

Mytho, le 1er Août 1924

E. ĐÌNH-VĂN-SẮT

Thiên nhiên và xã hội là hai yếu tố không thể tách rời. Trong đó, thiên nhiên là cơ sở vật chất, xã hội là kiến trúc thượng tầng. Hai yếu tố này tác động lẫn nhau, thúc đẩy sự phát triển của xã hội loài người.

Thiên nhiên không chỉ là môi trường sống mà còn là nguồn tài nguyên vô tận. Con người cần phải khai thác và bảo vệ thiên nhiên một cách bền vững để đảm bảo sự tồn tại và phát triển của mình.

CHUNG

Thiên nhiên là cơ sở vật chất

Thiên nhiên là cơ sở vật chất

Thiên nhiên là cơ sở vật chất

Thiên nhiên là cơ sở vật chất

Thiên nhiên là cơ sở vật chất

Thiên nhiên là cơ sở vật chất

Thiên nhiên là cơ sở vật chất

Thiên nhiên là cơ sở vật chất

Thiên nhiên là cơ sở vật chất

Thiên nhiên là cơ sở vật chất

